

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 28.10.2009
KOM(2009)584 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Mulighederne for dyrevelfærdsmærkning og etablering af et europæisk netværk af
referencecentre til dyrebeskyttelse og dyrevelfærd**

{SEK(2009)1433}

{SEK(2009)1432}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Baggrund og generelle formål.....	4
2.	Hvordan øges opmærksomheden og åbenheden i forbindelse med dyrevelfærd.....	4
3.	Dyrevelfærd og andre kvalitetsegenskaber	5
4.	Forbrugeroplysning og marketingstrategier	7
5.	Oplysnings- og uddannelseskampagner	7
6.	Den internationale dimension	8
7.	Forskellige standarder og deres sammenligning	9
8.	Transparens og videnskabelig forskning i forbindelse med dyrevelfærd	9
9.	Konklusion	11

INDLEDNING

Debatten om, hvordan man forbedrer kommunikationen over for forbrugerne om dyrevelfærd inden for husdyrproduktionen, har været i gang i EU i flere år, i hvert fald siden vedtagelsen i 2002 af Fællesskabets rapport om "*Lovgivningen om dyrevelfærd for opdrættede dyr i tredjelande og følgerne for EU*".

Konferencen "*Dyrevelfærd - Forbedring ved mærkning?*" (Bruxelles, den 28.3.2007), som blev afholdt af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Europa-Kommissionen og det tyske EU-formandskab, åbnede for en første bred drøftelse med repræsentanterne for alle grupper af involverede parter. Efter konferencen vedtog Ministerrådet i maj 2007 konklusioner om dyrevelfærdsmærkning og opfordrede Kommissionen til at forelægge en rapport med det formål at føre en indgående drøftelse om emnet.

Derfor bad Kommissionen en ekstern kontrahent til at udarbejde en **gennemførlighedsundersøgelse**¹ med en bred konsultation af de involverede parter for at evaluere emnet yderligere og indhente flest mulige bidrag fra de involverede parter i og uden for EU. Undersøgelsen blev færdiggjort i januar 2009.

I den første EU-handlingsplan for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (2006-2010)² fastlægges retningen for Fællesskabets politikker og de dermed forbundne aktiviteter for de kommende år med det formål at fortsætte med at fremme høje standarder for dyrevelfærd i EU og på internationalt plan under hensyntagen til de forretningsmuligheder, som dyrevelfærd giver producenterne, samtidig med at man respekterer emnets etiske og kulturelle dimension. Økologisk landbrug og frivillige ordninger, f.eks. "Label Rouge" eller "Freedom Food", er klare eksempler på sådanne forretningsmuligheder.

En særlig "oplysningsplatform om dyrevelfærd", der blev etableret som led i det syvende EU-rammeprogram, og som har til formål at lette dialogen og erfaringsudvekslingen mellem de involverede parter, er et nøgleelement med hensyn til gennemførelsen af handlingsplanen³. Bedre forbrugeroplysninger giver mulighed for at skabe en positiv cirkel, hvor forbrugerne skaber efterspørgsel efter fødevarer, der er fremstillet efter mere dyrevenlige metoder, hvilket forplanter sig via forsyningskæden tilbage til primærproducenten, som måske kan opnå en merpris for sit produkt og derigennem få dækket en del af de eventuelt højere produktionsomkostninger. Da den forbedrede dyrevelfærd ofte fører til en højere produktion, er der mange muligheder for producenterne for opnå en dobbeltgevinst med dette system. Faktisk er det sådan, at dialogen mellem dyrevelfærdsorganisationer, regeringsmyndigheder, politikere, producenter, detailhandlere og forbrugere kan medvirke til at øge kendskabet og bidrage til forbedringer af landbrugspraksis, brugernes valgmuligheder og lovgivningen.

Både gennemførlighedsundersøgelsen og de involverede parters synspunkter støtter integrationen af de forskellige politiske områder, der er knyttet til dyrebeskyttelse. I relation hertil blev store arbejdsområder, f.eks. etableringen af kommunikationsstrategier for borgerne om værdien af produkter med højere standarder for dyrevelfærd eller udviklingen af europæiske strategiske investeringer inden for forskning, opfattet som områder, der egner sig til europæisk koordinering.

¹ Den komplette undersøgelse, herunder konklusioner, kan ses på følgende netsted:

http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/farm/labelling_en.htm

² http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/actionplan/actionplan_en.htm

³ <http://www.animalwelfareplatform.eu>

Det overordnede mål for politikudformningen på dette område er at gøre det lettere for forbrugerne at udpege og vælge velfærdsorienterede produkter og dermed give producenterne et økonomisk incitament til at forbedre dyrevelfærd.

1. BAGGRUND OG GENERELLE FORMÅL

Resultaterne af gennemførlighedsundersøgelsen viste behovet for at uddybe debatten om, hvordan man forbedrer informationen om dyrevelfærd og tilpasser de mest hensigtsmæssige værktøjer. Med denne rapport prøver Kommissionen at gøre det lettere at føre en politisk debat, især med Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget i lyset af gennemførlighedsundersøgelsen. Den metode, der er blevet anvendt i forbindelse med forberedelsen af denne rapport, er i tråd med den tilgang, som Kommissionen har i forbindelse med den generelle politik om kvalitet i landbruget.

I denne rapport hævdes det, EU's politik vedrørende oplysning om dyrevelfærd i husdyrproduktion fremover forventes at give EU's landmænd den politiske støtte, de behøver, for at vinde "slaget" om kvalitet – således at de kan levere kvaliteten og informere om de ting, de er gode til, og som forbrugerne ønsker, og til gengæld opnå en merpris.

Emner, der behandles i denne rapport, er:

- i hvilket omfang de nuværende redskaber, lovgivningen og de foranstaltninger, som har indflydelse på oplysningerne om dyrevelfærds kvalitet i forbindelse med de EU-produkter, der anvendes til opdræt, opfylder denne målsætning
- hvorvidt og hvordan de kan forbedres for bedre at opnå dette mål, og
- hvilke (eventuelle) nye mekanismer der er nødvendige for at medvirke til at opnå dette mål.

Resultatet af den politiske debat om denne rapport vil også blive taget i betragtning i forbindelse med den evaluering af Fællesskabets politik om dyrevelfærd, som i øjeblikket finder sted i Kommissionen, og som forventes fortsat i 2010.

2. HVORDAN ØGES OPMÆRKSOMHEDEN OG ÅBENHEDEN I FORBINDELSE MED DYREVELFÆRD

Husdyravl i EU er kendetegnet ved sin høje standard for dyrevelfærd. Lovgivning om dyrevelfærd i EU har en lang tradition, og den første fællesskabslovgivning blev vedtaget i 1974. Den nuværende fællesskabslovgivning om dyrevelfærd indeholder de minimumsstandarder, som alle producenter skal overholde. I tilfælde, hvor der anvendes højere standarder for dyrevelfærd, er producenterne nødt til at finde en måde, hvorpå man kan opnå en pris for deres produkter, som svarer til den merværdi, som dette medfører for deres produkter, og som kompenserer for deres investeringer. Én mulighed består i at følge modellen for økologisk produktion, som baseret på en

særlig europæisk handlingsplan⁴ fremhævede betydningen af markedsorienterede politikudformninger. Frivillige meddelelser om produktets dyrevelfærdsegenskaber (f.eks. Freedom Food) er en anden måde at stimulere forbrugernes interesse på.

Både analysen af resultaterne af de to Eurobarometerundersøgelser⁵ og gennemførlighedsundersøgelsen⁶ om dyrevelfærdsmærkning tyder på, at dyrevelfærdsmærkning baseret på sund videnskabelig viden og evalueret ud fra harmoniserede krav kan gøre forbrugerne i stand til at træffe velinformerede beslutninger om køb og gøre det muligt for producenterne at drage fordel af mulighederne på markedet.

Det er vigtigt at overveje, hvordan man kan forbedre kendskabet i og uden for EU til de krav og standarder, som landmændene opfylder, og som i dag bevæger sig ud over EU-lovgivningens minimumsstandarder for dyrevelfærd. Et yderligere debattemne er, hvorvidt dette mål bedst opnås ved mærkning, (baseret på offentlige eller private standarder), offentlige oplysningskampagner eller en kombination af forskellige værktøjer.

3. DYREVELFÆRD OG ANDRE KVALITETSEGENSKABER

I gennemførlighedsundersøgelsen blev en række kvalitetsmærker undersøgt, f.eks. Label Rouge, Freedom Food og Neuland, og der udføres i øjeblikket andre uafhængige europæiske undersøgelser på dette område (Welfare Quality⁷, EconWelfare⁸, Q-PorkChains⁹, EAWP¹⁰). Forbrugerne forbinder allerede økologisk landbrug med højere dyrevelfærdsstandarder i og uden for EU. Desuden kan forbrugerne nemt genkende de økologiske produkter takket være EU's logo, som vil blive fornyet og blive obligatorisk fra den 1. juli 2010.

Både i forbindelse med marketingsstrategierne for mærkerne og undersøgelserne fremhæves det, at en betydelig andel af borgerne ønsker at blive informeret ikke bare om de "fysiske kvaliteter", f.eks. indholdet af ønskede og uønskede ingredienser,

⁴ EU-aktionsplan for økologiske fødevarer og økologisk landbrug, KOM(2004) 415 endelig.

⁵ Eurobarometerundersøgelser fra 2005 og 2006:
http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/survey/index_en.htm

⁶ Central konklusion fra "Gennemførlighedsundersøgelsen om dyrevelfærdsmærkning og etablering af et europæisk netværk af referencecentre til dyrebeskyttelse og dyrevelfærd", der blev fremlagt af *Food Chain Evaluation Consortium* og offentliggjort sammen med denne rapport (i det følgende benævnt "gennemførlighedsundersøgelsen"): *Der er bred enighed blandt de involverede parter om, at der er en lang række aktuelle problemer i forbindelse med dyrevelfærd i relation til oplysninger om produkter af animalsk oprindelse*. Organisationerne for de involverede parter nævner ofte to områder: Problemer med dyrevelfærdsstandarder/krav og manglende forbrugerens kendskab og -forståelse af logoer/mærkninger. Næsten ingen af besvarelsene på en undersøgelse foretaget af organisationerne for de involverede parter på EU-plan gav udtryk for den opfattelse, at der ikke findes relevante problemer.

⁷ Welfare Quality®: Videnskab og samfund forbedrer dyrevelfærd i fødevarer kvalitetskæden – et EU finansieret projekt (<http://www.welfarequality.net>).

⁸ EconWelfare: God dyrevelfærd i en samfundsøkonomisk sammenhæng: Et projekt, der skal fremme viden om indvirkningen på dyr, produktionsled og det Europæiske samfund ved at forbedre dyrevelfærdsstandarderne – et EU-finansieret projekt (<http://www.econwelfare.eu>).

⁹ Q-PorkChains: Forbedring af svinekøds kvaliteten til fordel for forbrugerne – et EU-finansieret projekt (<http://www.q-porkchains.org>).

¹⁰ EAWP: Platform for europæisk dyrevelfærd: Fremme af dyrevelfærd gennem fødekæden – et EU-finansieret projekt (<http://www.animalwelfareplatform.eu>).

men også om de andre kvaliteter i de fødevarer, de køber, hvilket omfatter de etiske faktorer i forbindelse med produktion af dyr og den behandling, de får¹¹.

Ud fra forbrugernes perspektiv er dyrevelfærd typisk et spørgsmål om tillid. Det betyder, at forbrugerne i mange tilfælde i dag ikke selv kan kontrollere den faktiske grad af dyrevelfærd, når en sådan påstand fremsættes. Men i relation til det samlede fødevaremarked i EU tegner sådanne produkter sig stadig kun for en lille del. Undersøgelserne viser, at det kan være et udtryk for manglende information og utilstrækkelig markedsåbenhed.

I EU findes der ikke harmoniserede krav til mærkning af standarder for dyrevelfærd eller til, hvordan de evalueres. En række af de involverede parter støttede princippet om, at jo flere private dyrevelfærdsmærker, der findes på detailmarkedet, jo større behov er der for at fastlægge en metode til evaluering og sammenligning af dyrevelfærdsstandarder.

Det rejser spørgsmålet om, hvorvidt der er presserende spørgsmål som følge af knopskydningen blandt de private velfærdsmærkningsordninger på nationalt plan, som vil kunne berettige til indførelsen af en EU-ordning. Enhver EU-ordning, som vil medvirke til at undgå en segmentering af det indre marked og lette handlen inden for Fællesskabet, vil klart skulle påvise, at den medfører en merværdi både for de eksisterende private ordninger og for forordningen om økologi¹² uden at skade disse.

Skønt flertallet af forbrugerne er opmærksomme på priserne, har resultaterne af en række undersøgelser i de seneste år vist, at der findes en gruppe af forbrugere, som er interesserede i at købe produkter med særlige kvaliteter og egenskaber, herunder dyrevelfærd. I mange lande skaber dette kvalitetssøgende forbrugersegment markedsmuligheder for produkter med højere standarder for dyrevelfærd enten som enkeltstående kvalitetskriterier eller sammen med andre egenskaber, der ligger over gennemsnittet. Et særlig relevant eksempel er det økologiske fødevaremarked, hvor EU-harmoniseringen har åbnet døren for et nyt forbrugersegment: logoet for økologisk landbrug giver forbrugerne sikkerhed med hensyn til oprindelse og egenskaber for så vidt angår deres føde- og drikkevarer, og det sikrer, at produktet overholder EU-lovgivningen om økologisk landbrug, hvilket giver sikkerhed for højere standarder for dyrevelfærd gennem effektiv kontrol og certificering i hele EU.

Nogle eksisterende mærkningsordninger beskæftiger sig med krav til dyrevelfærd samtidig med andre kvalitetsstandarder, f.eks. økologisk landbrug eller miljøbeskyttelse. Af den grund skal merværdien ved en eventuel EU-mærkningsordning for dyrevelfærd nøje overvejes i forhold til de eksisterende ordninger samt, hvordan man undgår en eventuel overlapning.

¹¹ Welfare Quality®: Videnskab og samfund forbedrer dyrevelfærd i fødevarekvalitetskæden – et EU finansieret projekt (<http://www.welfarequality.net>).

¹² Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 og dens gennemførelsesbestemmelser: Rådets forordning (EF) nr. 889/2008.

4. FORBRUGEROPLYSNING OG MARKETINGSTRATEGIER

Indførelsen af "forbeholdte udtryk" er en måde, hvorpå købere og forbrugere informeres om produkternes egenskaber og landbrugsmæssige kvaliteter. Obligatoriske eller frivillige krav til anvendelsen af "forbeholdte udtryk" om dyrevelfærd baseret på landbrugsmetoder eller standardiserede velfærdsindikatorer vil kræve udarbejdelsen af særlige europæiske standarder og vil skulle omfatte relevante arter og produkter med en generel ramme.

Et eksempel på den eksisterende obligatoriske anvendelse af "forbeholdte udtryk" inden for EU er markedsføringsstandarderne for konsumæg. Lovgivningen om markedsføring af æg kræver, at æg med skal mærkes med den produktionsform, under hvilken de er opnået. Der findes fire tilladte mærkninger med hensyn til produktionsformer: æg fra burhøns, skrabeæg, æg "fra fritgående høns" og økologiske æg; kravene til disse produktionsformer er fastlagt i lovgivningen, og mærkningen giver forbrugerne oplysninger, som de kan fortolke som en indikator for dyrevelfærd, og lægge til grund for deres valg af æg. Siden lovgivningen blev indført, er andelen af æg, som ikke kommer fra burhøns, steget betydeligt i næsten alle medlemsstater. Lovgivningen om markedsføring af æg har sandsynligvis spillet en rolle med hensyn til at få forbrugerne til at skifte fra at købe æg med skal fra burhøns til at købe æg, der er produceret under alternative former, idet det antages, at produktionsformerne for æg, der ikke stammer fra burhøns, medfører højere dyrevelfærd. Dertil kommer, at eksempler på gældende frivillige "forbeholdte udtryk" er fastsagt i markedsføringsstandarderne for hønsekød, hvor angivelser om produktionsformen er nøje fastlagt, og landmænd skal overholde de fastlagte specifikationer i forbindelse med anvendelsen af de "forbeholdte udtryk".

Det vil være vigtigt at afveje fordele og ulemper med hensyn til at fastlægge definitioner på frivillige og obligatoriske "forbeholdte udtryk" inden for markedsføringsstandarderne på EU-plan i relation til de produktionsformer, som angiver et vist niveau for dyrevelfærd, især når man bevæger sig ud over minimumsstandarderne i lovgivningen.

5. OPLYSNINGS- OG UDDANNELSESKAMPAGNER

Som bekendt påvirkes forbrugernes beslutninger om køb ikke kun af priserne, men af en lang række eksterne faktorer (kultur, samfundsnormer, social status, påvirkninger fra gruppen og familien) og indre faktorer (engagement, følelser, motiver, holdninger, normer, personlighed). I princippet bør flere oplysninger på mærkningerne gøre det muligt for forbrugerne at træffe et bedre informeret valg. Medmindre de ligger inde med en pålidelig viden om merværdien ved dyrevelfærdsprodukter, kan de ikke forventes at ville betale en pris, der afspejler den højere produktkvalitet.

Af gennemførlighedsundersøgelsen fremgår det, at mærkningen i store træk forventes at have den ønskede virkning, hvis a) forbrugerne er tilstrækkeligt informeret om betydningen af mærkningen, b) oplysningerne nemt kan forstås, og c) forbrugerne (eller de relevante undergrupper) i princippet er interesseret i at have denne oplysning i forbindelse med deres beslutning om køb. Ifølge Eurobarometer-

oplysningerne er dette tilfældet for produkter, der stammer fra de produktionsformer, der tager hensyn til dyrevelfærd.

Resultaterne af gennemførlighedsundersøgelsen viser, at dyrevelfærdsmærkningen kan øge forbrugernes kendskab og fremskynde, at flere dyrevelfærdsprodukter, der bevæger sig ud over minimumsstandarderne i EU-lovgivningen, trænger ind på markedet. Det var et af de vigtigste mål for en lang række involverede parter. Følgelig vil udviklingen af ny dyrevelfærdspraksis i højere grad være motiveret af markedsefterspørgslen. Yderligere specifikke kommunikationsinitiativer vil bidrage til i højere grad at øge bevidstheden blandt borgere, operatører og producenter om dyrevelfærdsanliggender. De involverede parter fremhævede, at kommunikationen skal været baseret på et solidt videnskabeligt grundlag.

Forbrugernes oplysnings- og uddannelsesaktiviteter er blevet udviklet for nyligt for at øge kendskabet til husdyrproduktion og de animalske produkters oprindelse. Disse kommunikationsaktiviteter er blevet hilst velkomne af de involverede parter og har vist sig at være nyttige med hensyn til at øge offentlighedens påskønnelse af initiativer om dyrevelfærd, der er truffet på europæisk og nationalt plan. Samtidig blev synligheden i forbindelse med EU's politikudformning på dette område forøget over for de store handelspartnere.

Et vigtigt emne til yderligere debat er den rolle, som oplysningskampagner kan spille med hensyn til at øge de europæiske forbrugeres kendskab til dyrevelfærd og øge markedsandelen af dyrevelfærdsprodukter. Gode eksempler på kommunikation om dyrevelfærd på EU-plan omfatter "Farmland"-webstedet for børn og onlineværktøjet, som indgår i den reklamekampagne om økologisk landbrug, som blev gennemført for nylig¹³. Desuden bør det også overvejes, hvorvidt oplysningskampagner og uddannelsesprogrammer om dyrevelfærd bør udarbejdes og tilrettelægges på EU-plan og/eller på medlemsstatsplan.

6. DEN INTERNATIONALE DIMENSION

På grundlag af Kommissionens analyser er de frivillige mærkningsordninger tilladt i henhold til WTO-retspraksis, under forudsætning af at de er forholdsmæssige og tilgængelige for producenter fra tredjelande, hvorimod en obligatorisk mærkning vil møde mere modstand i WTO-sammenhæng. Debatten om handelsimplikationer i forbindelse med politikudformning som svar på samfundsmæssige problemer, f.eks. dyrevelfærd, er relevant for det igangværende arbejde på internationalt plan. Derfor debatteres der i øjeblikket i WTO/SPS, OECD, OIE og Codex emner, der har relation til private og offentlige standarder og deres indvirkninger på handel og markedsadgang for udviklingslandene.

Indvirkningen på importen til EU af en frivillig certificering ud fra harmoniserede krav til dyrevelfærd vil formodentlig være positiv for de lande, der allerede overvejer bæredygtige former for dyreproduktion, og for produktion, der stammer fra en mindre intensiv form for opdræt. Harmoniseringen vil muliggøre en bedre markedsadgang og en langsigtet planlægning for investeringer.

¹³ <http://www.farmland-thegame.eu>
http://ec.europa.eu/agriculture/organic/animal-welfare_en

I betragtning af EU's internationale handelsforpligtelser er det vigtigt at overveje de betingelser, der sikrer, at et ikke-EU-produkt, som opfylder EU's produktionskrav, er berettiget til at anvende en EU-kvalitetsordning, og at denne opfylder EU's forpligtelser i henhold til WTO. Det er vigtigt at overveje implikationerne i forbindelse med en sådan ordning for tredjelande med særligt fokus på partnerne i udviklingslandene og deres evne til at tilpasse sig.

7. FORSKELLIGE STANDARDER OG DERES SAMMENLIGNING

Af undersøgelserne fremgår det, at de europæiske forbrugere savner oplysninger om dyrevelfærdsniveauet i forbindelse med produktionen af de varer, de køber. Derfor foreslås det i EU-handlingsplanen for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (2006-2010), at der udvikles standardiserede dyrevelfærdsindikatorer for at have et videnskabeligt baseret værktøj, der kan måle dyrevelfærd, sikre en bedre håndhævelse, og som kan lette formidlingen til befolkningen. Hensigten med projektet "Welfare Quality" er, at det skal danne grundlag for udarbejdelsen af videnskabelige indikatorer baseret på dyr. Det kan føre til en klassifikationsordning for dyrevelfærd, der ikke baseres på produktionsmetoder, men på resultater baseret på dyr, og som kan være nyttig med hensyn til at give forbrugerne transparente og pålidelige oplysninger. I den forbindelse har en lang række involverede parter fremhævet, at et europæisk netværk af referencecentre til dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (ENRC) kan udgøre en konkret mulighed for at tilvejebringe teknisk støtte til videreudviklingen af ordningen.

Videreudviklingen af et instrument eller en skala til måling heraf, som gør det muligt at sammenligne dyrevelfærdsstandarder på tværs af arter, produktionsformer og etaper i forsyningskæden er en aktuel tendens på markederne i hele verden og en hjørnesten i den videnskabelige forskning. Evalueringen af dyrevelfærd på alle relevante etaper af værdikæden (hovedsageligt landbrug, transport og slagtning) er vigtig for enhver mærkningsordning for dyrevelfærd. Gennemførlighedsundersøgelsen afslørede, at der ofte sættes spørgsmålstejn ved gyldigheden og pålideligheden i forbindelse med de fleste indikatorer. Hidtil foreslåede omfattende indikatorer, f.eks. "biologisk reaktion på stress", har været kritiseret (især af videnskabsfolk og producenter) for at være vanskelige at måle.

En række involverede parter har imidlertid den opfattelse, at den videnskabelige og transparente validering af produktionsformerne vil gøre det nemmere for producenterne at formidle højere dyrevelfærdsstandarder til den brede offentlighed. Det er spørgsmålet, om en sådan validering bør finde sted på europæisk plan, og i så fald hvordan.

8. TRANSPARENS OG VIDENSKABELIG FORSKNING I FORBINDELSE MED DYREVELFÆRD

Ifølge høringen af de involverede parter er store arbejdsområder, f.eks. etableringen af kommunikationsstrategier for borgerne om værdien af produkter med højere standarder for dyrevelfærd eller udviklingen af europæiske strategiske investeringer inden for forskning, områder, der egner sig til europæisk koordinering.

Desuden var der allerede i EU-handlingsplanen fra 2006 taget højde for, at forvaltning, ajourføring og formidling af dyrevelfærdsstandarder samt forberedelsen af relevante samfundsøkonomiske undersøgelser og konsekvensanalyser kan blive

mere effektive med en koordineret europæisk tilgang. Følgelig har en lang række involverede parter overvejet muligheden for bedre koordinering og anvendelse af ekspertise på europæisk plan for at støtte politikudformningen på dette område.

I EU findes der allerede en lille gruppe af relevante institutioner, der arbejder inden for dyrevelfærd, f.eks. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet, Det Fælles Forskningscenter og de nationale referencelaboratorier. Imidlertid dækker deres aktuelle mandat ikke alle de nødvendige ekspertiseområder og især ikke funktionen med hensyn til at koordinere dyrevelfærdsanliggender på EU-plan som fremhævet af de forskellige involverede parter.

Desuden er det europæiske videnskabelige samfund ved at afslutte fem års tæt samarbejde i forbindelse med projektet "Welfare Quality". De videnskabsfolk, der er blevet hørt, har ved flere lejligheder understreget betydningen af at give etableringen af et permanent europæisk netværk første prioritet. Endvidere har en række af EU's internationale handelspartnere¹⁴ både inden for videnskab og økonomi også opfordret til at bevare modellen med samarbejdsnetværk, som kan ses i forbindelse med "Welfare Quality". Desuden anså de væsentligste involverede parter det for nødvendigt med en uafhængig informationskilde på EU-plan og henviste til den aktuelle risiko for overlappning i forbindelse med aktiviteterne.

På denne baggrund blev de forskellige former for referencenetværk og dermed forbundne omkostninger analyseret i gennemførlighedsundersøgelsen. Som en foretrukket løsning blev det konkluderet, at et europæisk netværk af referencecentre, der kan yde teknisk støtte til udviklingen og gennemførelsen af dyrevelfærdspolitikker, herunder certificering og mærkning, bør baseres på et centralt koordinerende institut, som samarbejder med et netværk af relevante forskningsinstitutioner i medlemsstaterne – der alle er anerkendt af Fællesskabet. Det er en gennemprøvet metode på fødevarerområdet, hvor EF-referencelaboratorierne koordinerer netværk af nationale referencelaboratorier¹⁵. Eventuelle underopgaver, der udføres af netværkspartnere, kan omfatte: undersøgelser og konsekvensanalyser, gennemførelse af målrettet forskning i dyrevelfærdsanliggender med relevans for Fællesskabet, uddannelses- og formidlingsaktiviteter osv.

Det vil være nødvendigt at overveje, hvorvidt fordelene kan opveje ulemperne - også i relation til den administrative byrde - med hensyn til at udvikle et europæisk netværk af nationale referencecentre, som skal godkende videnskabelige velfærdstandarder, der vedtages på frivillig basis, og bidrage til udviklingen af en lang række dyrevelfærdspolitikker. En mulighed vil være at anvende den eksisterende model for EF-referencelaboratoriet i forbindelse med dyrevelfærd som reference. EF-referencelaboratorierne finansieres gennem den såkaldte "veterinærfond", (Rådets beslutning 2009/470/EF) og skal tilvejebringe bestemte tjenesteydelser og koordinere nationale referencelaboratorier i Fællesskabets interesse.

¹⁴ Partnere i forbindelse med "Welfare Quality": <http://www.welfarequality.net/everyone/26562/7/0/22>.

¹⁵ Der er blevet udført en ekstern evaluering af systemet med EF-referencelaboratorier for Kommissionen, som vil blive afsluttet ved udgangen af 2009.

9. KONKLUSION

Denne rapport indeholder en lang række emner i forbindelse med dyrevelfærds-mærkning og -kommunikation, og den eventuelle oprettelse af et europæisk netværk for referencecentre til dyrebeskyttelse og dyrevelfærd, baseret på resultaterne af den eksterne undersøgelse, som Kommissionen modtog i januar 2009. Formålet med rapporten er at give Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget lejlighed til at foretage indgående drøftelser om den dyrevelfærds-mærkning, som Rådet har opfordret til. Denne interinstitutionelle debat vil danne grundlag for Kommissionens overvejelser med hensyn til den eventuelle udformning af den fremtidig politik¹⁶. Konkrete forslag, der fremkommer som følge af den politiske debat, vil blive underkastet en grundig konsekvensanalyse.

¹⁶ Jf. rapporten om konsekvensanalysen, der ledsager denne rapport (KOM(2009) XXX).